

NOTAT: SÆDSKIFTE OG SELVFORSYNINGSGRAD

Miljø- og
Fødevareministeriet

gudp

Dette projekt medfinansieres af "Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram", (GUDP) under Fødevareministeriet.

Sædskifte hos den økologiske griseproducent på sandjord og en samarbejdspartner på lerjord

KONKLUSION:

Regnearket kan give et hurtigt overblik over selvforsyningsgraden på den enkelte besætning. Samtidig er der mulighed for at udregne konsekvenser ved at ændre i sædskiftet. Regnearket giver også mulighed for at undersøge, hvordan et samarbejde med en partner med lerjord påvirker selvforsyningsgraden.

Formål: At udregne selvforsyningsgraden for korn for den enkelte økologiske griseproduktion, og som et partnerskab mellem to landmænd.

Metode: Der er udviklet et regneark, der kan udregne selvforsyningsgraden ud fra landmandens foderforbrug, produktion på egne marker og eventuelt på samarbejdspartnerens marker.

Forudsætning for regnearket: Overskueligheden i råvarebalancen skal gøre det nemmere at indgå et samarbejde mellem to bedrifter for at udnytte det potentielle merudbytte, der er ved at dyrke sine foderafgrøder på flere jordtyper.

Input i regnearket: I arket indtastes antal dyr, foderudnyttelse, tilvækst i perioden, antal hektar og fordelingen af korn- og bælgafgrøder.

Tabel 1 Indtastningstabel i beregningsark til selvforsyningsgrad.

	Søer	Ude: Ja(1)/Nej(0)	Smågrise	Ude: Ja(1)/Nej(0)	Ungsvin	Slagtesvin	Ha jord JB1-3	Fordeling ærte/lupin i forhold til hestebønner
Antal, dyr	400		0	9200	0	9200	250	0,5
Foder, FESv/so	1820			35		42	205	
Foderudnyttelse, FE/kg tilvækst				2,2			3,1	
Kg tilvækst i perioden				16			80	

Foderblandinger indtastes efter råvaretype, mængde og dyregruppe. Alternativt kan man bruge en standardblanding, der ligger fortrykt. Priser kan løbende justeres.

Tabel 2: Indtastningstabel til foderblandinger i beregningsark til selvforsyningsgrad. (Priser fra Farmtal online 2018, samt bedste bud fra foderstofforhandleren på solsikkekage)

	Små 12 kg	Slagt 20 kg	Slagt 50 kg	Søer die	Søer Dr	Priser
BYG	30	30	29	31		240
HVEDE	31	18	8	30		235
SOJAKAGE 8,1% fedt	10	19	15	13		475
TRITICALE,	0	0	0	0		230
SOLSIKKEKAGE, 18 % træstof	0	0	0	0		425
RUG	5	15	22	0		220
HAVRE	3	3	15	15		200
FISKEMEL	3	0	0	0		1230
HESTEBØNNER,	3	10	3	3		300
ÆRTER	3	0	2	2		302
LUPIN, blå,	4	0	0	0		295

Ud fra antal hektar indtastet i tabel 1 modregnes antal hektar til frilandsgrisene, og arealet der skal klargøres til frilandsgrise det følgende år. Udbytteerne i tabel 3 er gennemsnitsudbytter på JB1-3 jord med givende afgrøder. Anvendelsen af gødning til de enkelte afgrøder ses i sidste kolonne.

Tabel 3: Overblik over sædskifter og udbytter.

Total Ha	1	1		
176,80 År	Afgrøde JB: 1-3	Udbytte JB: 1-3, hkg	Udbytte, hkg	Gødning 100 kg N udnyttet. %
37	1 svin			

37	2	Vårbyg med græsudlæg			
35	1.	Blægplanter		1238	
18	1.1	Blægsæd: Ærter el lupin	30	530	0
18	1.2	Blægsæd: Hestebønner	40	707	0
35	2.	Vinterrug+efterafrøde	35	1238	10
35	3.	Havre+efterafrøde	45	1591	30
35	4.	Vårbyg+mulig efterafrøde	30	1061	30
35	5.	Vinterrug til slag	30	1061	30

Output: Selvforsyningsgraden på kornafgrøder beregnes automatisk. Råvarebehovet beregnes, og du vil her have et simpelt overblik over din råvarebalance, og du vil få prognosetal på, hvor mange hkg du har i overskud/underskud af de enkelte foderafgrøder. Tallene kan løbende justeres i takt med, at du optimerer, ændrer eller udvider din produktion. Du kan også få et overblik over udbyttet i et 5-årssædskifte med de valgte afgrøder på din egen bedrift.

Tabel 4: Output fra sædskiftemodellen.

				
Jordtype		Afgrøde JB: 1-3		
Selvforsyning grad af korn delen, %		0,21		
Svin	Søer	Smågrise	Slagtesvin	
Antal	400	9200	9200	
Foder		Søer	Smågrise	Slagtesvin
Foderforbrug, FE		1820	35	247
Foderudnyttelse, FE/kg tilvækst			2,2	3,1
Råvare		Korn	Hkg	
		BYG	9749	
		HVEDE	5298	
		RUG	4870	
		HAVRE	4103	
		Total forbrug	24019	
Markplan		Afgrøde	Ha	
Svin		Kløvergræs udlæg	37	
Omdrift areal		Vårbyg + kløvergræsudlæg	37	
			Udbytte	Fordeling af
5 årssædskifte			Hkg	gødning
1. Blægplanter			35	1238
2. Vinterrug+efterafrøde			35	1238
3. Havre+efterafrøde			35	1591
4. Vårbyg+mulig efterafrøde			35	1061
5. Vinterrug til slag			35	1061
Korn udbytte				4950
Total udbytte			250	6188
Udviklet af konsulent:				
Kristian Knage-Drangsfeldt				

5 årssædskifte	Total	Ha	hkg	gødning
		300		%
	1. Bælgplanter	60	2550	0
	2. Hvede + efterafgrøde	60	3000	10
	3. Havre+efterafgrøde	60	3300	30
	4. Vårbyg+mulig efterafgrøde	60	2400	30
	5. Hvede + efterafgrøde	60	2700	30
	Total korndel		11400	
	Total udbytte		13950	
Udviklet af konsulent:				
Kristian Knage-Drangsfeldt				